

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2009–08–21

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w sierpniu 2009 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w sierpniu oceniany lepiej niż w lipcu br., choć nadal negatywnie i gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na opinie przedsiębiorców wpływają mniej pesymistyczne niż w lipcu oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji, przy przewidywanej na najbliższe trzy miesiące poprawie odpowiednich wskaźników. Zarówno oceny bieżącej sytuacji finansowej jak i jej prognozy są nadal negatywne, choć mniej pesymistyczne niż przed miesiącem.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** są w sierpniu mniej pesymistyczne niż w lipcu, choć gorsze niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Przedsiębiorcy sygnalizują mniejsze niż w ubiegłym miesiącu ograniczenia portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa jest również oceniana lepiej niż przed miesiącem, choć nadal pesymistycznie. Przewidywane na najbliższe miesiące niewielkie ograniczenie portfela zamówień powoduje, że prognozy dotyczące sytuacji finansowej oraz produkcji budowlano-montażowej badanych przedsiębiorstw utrzymują się na poziomie ujemnym, choć w przypadku sytuacji finansowej są one mniej pesymistyczne od przewidywań z lipca.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** jest w sierpniu oceniany pozytywnie, lepiej niż w lipcu, lecz gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat. Przedsiębiorcy sygnalizują niewielki wzrost bieżącej sprzedaży, odpowiednie prognozy są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej nadal negatywne, choć lepsze od formułowanych przed miesiącem.

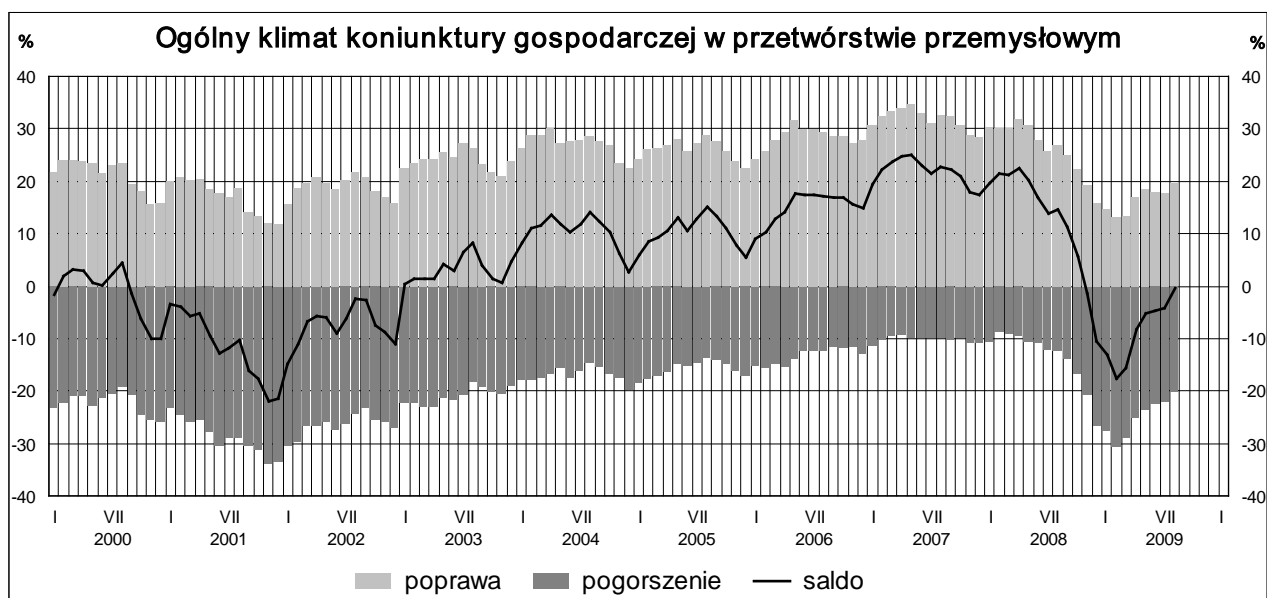
W sierpniu w większości badanych grup przedsiębiorstw **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest lepiej niż w poprzednim miesiącu. Najbardziej optymistyczne opinie, nieco lepsze od przedstawianych przed miesiącem, choć gorsze od formułowanych w sierpniu czterech ostatnich lat, zgłaszają przedsiębiorcy z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**. Najbardziej pesymistycznie i gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzech lat, choć nieco lepiej niż w lipcu oceniają koniunkturę jednostki z sekcji **pozostała działalność usługowa**. W porównaniu z ubiegłym miesiącem, najbardziej pogorszyły się oceny formułowane przez jednostki z sekcji **działalność związana z obsługą rynku nieruchomości**.

UWAGA: Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W sierpniu **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany negatywnie, choć lepiej niż w lipcu (minus 1 w sierpniu wobec minus 4 w lipcu br.). Poprawę koniunktury sygnalizuje 19% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 20% (przed miesiącem odpowiednio 18% i 22%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Oceny bieżącego portfela zamówień są mniej pesymistyczne od notowanych w ubiegłym miesiącu, na co wpływa spowolnienie spadku zarówno krajowego jak i zagranicznego portfela zamówień. Bieżąca produkcja jest ograniczana w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Prognozy portfela zamówień i produkcji wskazują na możliwość szybszego wzrostu niż przewidywano w lipcu. Nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych ulega niewielkiemu zmniejszeniu. Mimo iż należności od kontrahentów są ściągane terminowo, trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych zmniejszają się w niewielkim stopniu. Prognozy sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne niż w lipcu. Zmniejsza się nieco skala planowanych zwolnień pracowników. Ceny wyrobów przemysłowych mogą ulec obniżeniu.

Sytuacja przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości¹ jest zróżnicowana. Negatywne oceny klimatu koniunktury zgłaszane są przez przedsiębiorstwa małe i średnie, podczas gdy w jednostkach dużych sygnalizowany jest ostrożny optymizm.

Najbardziej pesymistyczne oceny bieżącej i przyszłej sytuacji są formułowane przez przedsiębiorstwa **małe**. Odnotowują one największe ograniczenie portfela zamówień i produkcji spośród badanych jednostek, choć mniej znaczące niż w lipcu. Bieżąca i przyszła sytuacja finansowa jednostek oceniana jest pesymistycznie, choć nieco lepiej niż w ubiegłym miesiącu. Przewidywane są redukcje zatrudnienia zbliżone do prognoz sprzed miesiąca. Ceny wyrobów mogą spadać nieco szybciej niż przewidywano w lipcu.

Ogólny klimat koniunktury w jednostkach **średnich** oceniany jest nadal negatywnie, choć lepiej niż w lipcu. Wpływają na to mniejsze ograniczenia bieżącego

¹ W przetwórstwie przemysłowym badaniem objęte są podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. W pozostałych badaniach (budownictwo, handel detaliczny, usługi) uczestniczą również podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie prognozy są korzystne i wskazują na możliwość niewielkiego wzrostu w tym zakresie. Stan zapasów wyrobów gotowych jest zbliżony do poziomu uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Dyrektorzy przedsiębiorstw nie sygnalizują opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów. Nieznacznie poprawia się, mimo to wciąż negatywnie oceniana, bieżąca i przewidywana sytuacja finansowa. Planowane redukcje zatrudnienia będą nieco mniejsze od przewidywanych w lipcu. Ceny wyrobów mogą obniżyć się w stopniu zbliżonym do przewidywań z lipca.

Oceny przedsiębiorstw **dużych** dotyczące bieżącego portfela zamówień i produkcji są pozytywne, zmniejsza się nadmierny poziom zapasów. Przedsiębiorstwa tej grupy przewidują, że w najbliższych miesiącach nastąpi wzrost portfela zamówień i produkcji. Zarówno oceny bieżącej sytuacji finansowej jak i prognozy formułowane w tym zakresie są negatywne, choć mniej pesymistyczne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być mniejsze niż przewidywano w lipcu. Ceny wyrobów mogą ulec nieznacznemu obniżeniu.

W sierpniu przedsiębiorcy prowadzący działalność w większości działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają negatywne oceny koniunktury. Najbardziej negatywnie swoją koniunkturę oceniają producenci: odzieży (minus 24 – wzrost o 4 punkty), pozostałego sprzętu transportowego (minus 18 – spadek o 1 punkt), metali (minus 17 – wzrost o 9 punktów), maszyn i urządzeń (minus 15 – wzrost o 2 punkty), wyrobów tekstylnych (minus 12 – wzrost o 4 punkty), wyrobów z drewna (minus 11 – wzrost o 2 punkty), metalowych wyrobów gotowych (minus 8 – wzrost o 7 punktów) oraz zajmujący się poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji (minus 8 – wzrost o 11 punktów), a także prowadzący działalność w zakresie naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (minus 7 – wzrost o 3 punkty). Najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci: wyrobów farmaceutycznych (plus 31 – wzrost o 1 punkt), papieru i wyrobów z papieru (plus 21 – wzrost o 15 punktów), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 11 – wzrost o 2 punkty), mebli (plus 8 – wzrost o 10 punktów), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (plus 8 – wzrost o 5 punktów), chemikaliów i wyrobów chemicznych (plus 7 – wzrost o 3 punkty).

Producenci **artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych** w sierpniu oceniają koniunkturę nieco bardziej optymistycznie niż przed miesiącem. Sygnalizowany jest niewielki wzrost bieżącego portfela zamówień, co powoduje, że producenci zwiększają produkcję. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące wskazują na możliwość wzrostu portfela zamówień i produkcji w nieco większym stopniu niż prognozowano w lipcu. Stan zapasów wyrobów gotowych w niewielkim stopniu przekracza poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Utrzymują się trudności związane z terminowym ściąganiem należności od kontrahentów. Pogarsza się nieco zdolność do regulowania bieżących zobowiązań finansowych, jednak przewidywania w tym zakresie wskazują na możliwość niewielkiej poprawy w najbliższych miesiącach. Planowane redukcje zatrudnienia utrzymują się na poziomie prognoz z lipca. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć nieznacznie, w stopniu mniejszym niż przewidywały prognozy sprzed miesiąca.

Producenci **chemikaliów i wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę pozytywnie, lepiej niż w lipcu. Spowodowane jest to niewielkim wzrostem bieżącego portfela zamówień i produkcji, a także optymistycznymi prognozami w tym zakresie.

Zapasy wyrobów gotowych pozostają na poziomie uznawanym za nadmierny. W niewielkim stopniu zmniejszają się opóźnienia w ściąganiu należności. Przedsiębiorcy terminowo regulują bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy w tym zakresie są ostrożnie optymistyczne. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być większe od prognozowanych w ubiegłym miesiącu. Ceny chemikaliów i wyrobów chemicznych mogą nie ulec zmianie.

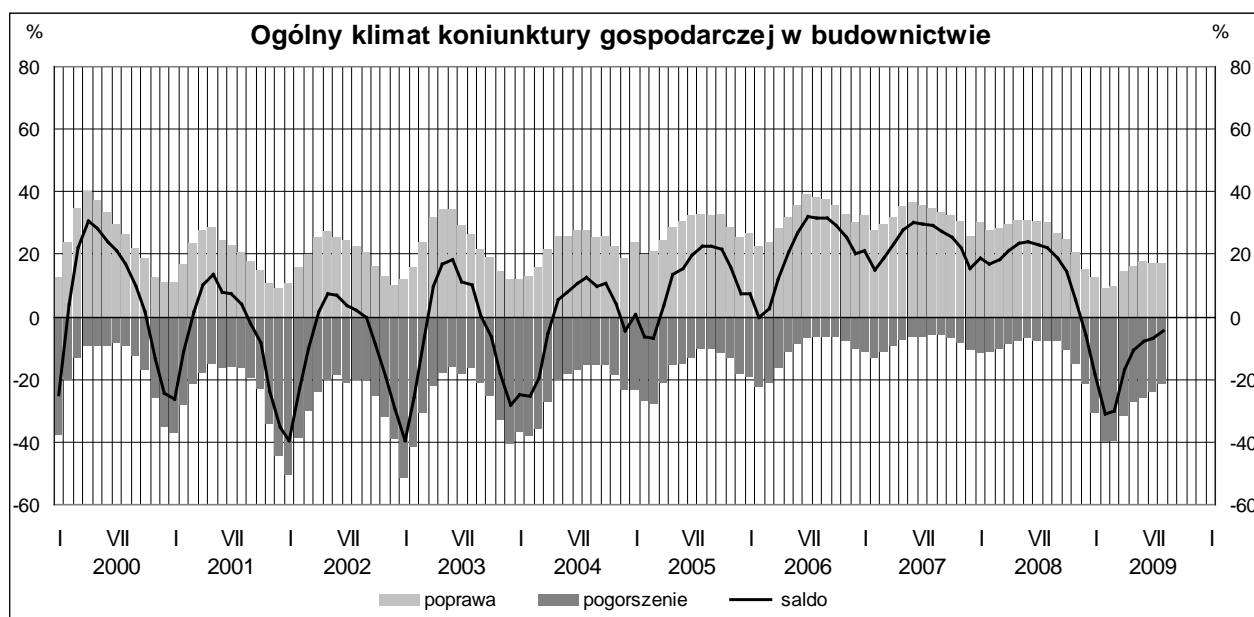
Producenci **pojazdów samochodowych, przyczep i naczep** oceniają koniunkturę pozytywnie. Wpływają na to optymistyczne przewidywania w zakresie portfela zamówień i produkcji. Bieżące oceny są mniej korzystne niż w lipcu. Przedsiębiorcy nie sygnalizują opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, mimo to nieco zwiększają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Przewidywania sytuacji finansowej wskazują na możliwość jej nieznacznej poprawy. Planowane redukcje zatrudnienia będą mniejsze od przewidywanych w lipcu. Dyrektorzy przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach zamierzają obniżyć ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep w stopniu zbliżonym do przewidywań z lipca.

Producenci **wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych** oceniają koniunkturę negatywnie, podobnie jak przed miesiącem. Bieżący portfel zamówień oceniany jest mniej pesymistycznie niż w lipcu. Produkcja jest rozszerzana w niewielkim stopniu. Odpowiednie przewidywania są optymistyczne, choć ostrożniejsze od formułowanych w lipcu. Nieznacznie zmniejsza się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Utrzymują się trudności zarówno w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych jak i opóźnienia w ściąganiu należności. Prognozy w tym zakresie są nadal negatywne i zbliżone do formułowanych w lipcu. Dyrektorzy planują redukcje zatrudnienia mniejsze niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Spadek cen wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych może być zbliżony do prognozowanego w lipcu.

W sierpniu dyrektorzy firm produkujących **wyroby tekstylne** oceniają koniunkturę pesymistycznie, choć lepiej niż w ubiegłym miesiącu. Oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są nadal negatywne, ale lepsze niż w lipcu. Prognozy wskazują na możliwość utrzymania dotychczasowego portfela zamówień, przyszła produkcja może być nieznacznie zwiększona. Zapasy wyrobów gotowych nadal pozostają na poziomie uznawanym za nadmierny. Możliwość terminowego ściągania należności jest oceniana bardziej optymistycznie niż w ubiegłym miesiącu. Mimo to zwiększają się trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Planowane ograniczanie zatrudnienia może być nieco mniej znaczące niż prognozowano w lipcu. Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy przewidują obniżanie cen wyrobów tekstylnych, choć w skali mniejszej niż prognozowano w ubiegłym miesiącu.

Producenci **metali** oceniają koniunkturę nadal negatywnie, choć mniej pesymistycznie niż w lipcu. Wpływają na to mniejsze niż przed miesiącem ograniczenia bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie prognozy są korzystne i wskazują na możliwość niewielkiego wzrostu w tym zakresie. Zmniejsza się poziom zapasów wyrobów gotowych, jednak jest on nadal uznawany za nadmierny. Przedsiębiorcy nie odczuwają opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, choć ich oceny są mniej optymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Bieżąca i przewidywana sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest nadal negatywnie, jednak nieco lepiej niż w lipcu. Przedsiębiorcy tego działu planują dalsze redukcje zatrudnienia. Możliwy jest spadek cen metali, choć mniej znaczący niż prognozowano w ubiegłym miesiącu.

2. Budownictwo

W sierpniu **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 5 (w lipcu minus 7). Poprawę koniunktury sygnalizuje 17% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 22% (w lipcu odpowiednio 17% i 24%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorcy odnotowują mniejszy niż przed miesiącem spadek **portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej**. Przewidywania w tym zakresie na najbliższe trzy miesiące są nadal pesymistyczne, zbliżone do formułowanych w lipcu. Spośród badanych przedsiębiorstw 17% planuje, że będzie prowadziło prace budowlano-montażowe za granicą (przed rokiem 23%). Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się, że spadek **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym** może być nieco mniejszy niż przewidywano w lipcu.

Oceny bieżącej i przyszłej **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych są nadal niekorzystne, choć lepsze od zgłaszanych w lipcu. Utrzymują się trudności w terminowym ściąganiu płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe. Planowane ograniczenie **zatrudnienia** może się utrzymywać na poziomie zbliżonym do prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Należy też oczekiwać dalszego spadku **cen** robót budowlano-montażowych.

Obserwuje się znaczne różnice w **sytuacji przedsiębiorstw budowlano-montażowych poszczególnych klas wielkości**. W podmiotach małych ogólny klimat koniunktury jest oceniany negatywnie, podobnie jak przed miesiącem. Przedsiębiorstwa średnie i duże zgłaszają korzystne oceny w tym zakresie, lepsze niż w lipcu. Oceny portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej zgłaszane przez jednostki wszystkich klas wielkości są negatywne, choć lepsze niż w ubiegłym miesiącu, przy czym dla jednostek średnich i dużych są one znacznie mniej pesymistyczne niż dla jednostek małych (a w przypadku portfela zamówień jednostki duże zgłaszają jego wzrost). Przedsiębiorstwa wszystkich klas wielkości odnotowują opóźnienia płatności, co powoduje, że ich sytuacja finansowa jest oceniana negatywnie, najgorzej w przedsiębiorstwach małych. Prognozy na najbliższe miesiące dotyczące jednostek małych w zakresie portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej są negatywne i

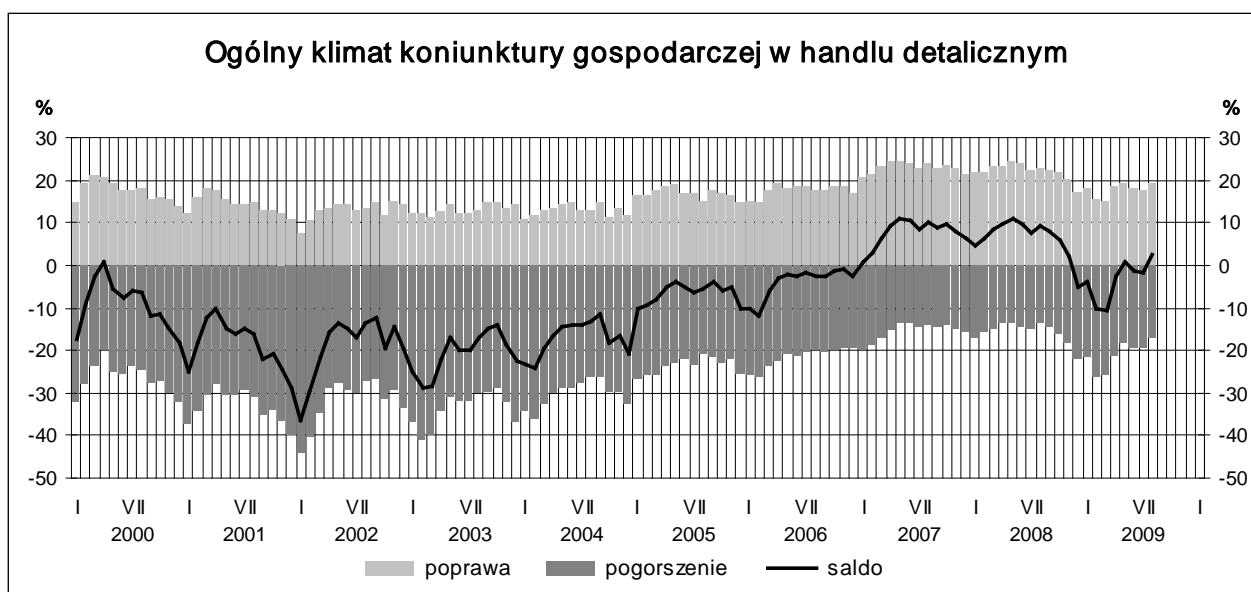
zbliżone do zgłaszanych w lipcu. Przedsiębiorstwa średnie i duże przewidują zwiększenie portfela zamówień i produkcji. Mimo to prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw średnich są nadal negatywne, przy korzystnych przewidywaniach jednostek dużych w tym zakresie.

Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 5,1% (4,7% w lipcu br. i 5,9% w sierpniu 2008 r.). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją ze strony innych firm (63% badanych przedsiębiorstw w sierpniu, 61% w lipcu br. wobec 49% w sierpniu 2008 r.) oraz kosztami zatrudnienia (51% w sierpniu, 50% w lipcu br. wobec 60% przed rokiem). W porównaniu z sierpniem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 21% do 46% przy 48% w lipcu br.), trudnościami z uzyskaniem kredytów (z 7% do 15% przy 16% w lipcu br.) oraz konkurencją ze strony innych firm, natomiast zmalało – barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 52% do 21% przy 20% w lipcu br.) oraz kosztami materiałów (z 39% do 26% w sierpniu i lipcu br.).

W sierpniu (podobnie jak w ubiegłym miesiącu) 14% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 77% jako wystarczające, a 9% jako zbyt małe. W porównaniu z sierpniem 2008 r. zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności produkcyjne jako zbyt małe, wzrasta – przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt duże.

W porównaniu z sierpniem ubiegłego roku przedsiębiorcy zgłaszają zmniejszenie **wykorzystania mocy produkcyjnych** z 86% do 78% (w lipcu br. – 77%).

3. *Handel detaliczny*

W sierpniu wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w handlu kształtuje się na poziomie plus 3 (minus 2 w lipcu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 19% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie 16% (w lipcu odpowiednio 17% i 19%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W sierpniu odnotowuje się niewielki wzrost bieżącej sprzedaży. W konsekwencji zdolność do spłaty zobowiązań jest oceniana nieco mniej negatywnie niż w lipcu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów towarów. Prognozy sprzedaży i sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w mniejszym stopniu niż w lipcu. Sygnalizowany wzrost bieżących i przyszłych cen towarów jest nieco niższy od zgłaszanego przed miesiącem. Planowane ograniczenie zatrudnienia utrzymuje się na poziomie przewidywań sprzed miesiąca.

W poszczególnych klasach wielkości przedsiębiorstw sytuacja jest zróżnicowana. Przedsiębiorstwa mikro oceniają koniunkturę gospodarczą negatywnie, natomiast małe, średnie i duże – pozytywnie. Najlepiej koniunktura oceniana jest przez firmy duże. Oceny sprzedaży zgłaszane przez przedsiębiorstwa mikro są mniej pesymistyczne niż w lipcu. Przedsiębiorstwa należące do pozostałych klas wielkości sygnalizują niewielkie zwiększenie sprzedaży. W konsekwencji sytuacja finansowa w jednostkach dużych oceniana jest pozytywnie, a w pozostałych grupach przedsiębiorstw mniej pesymistycznie niż w poprzednim miesiącu. W najbliższych miesiącach przewidywania dotyczące sprzedaży w przedsiębiorstwach małych (w tym mikro) są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu; przedsiębiorstwa średnie i w szczególności duże oczekują zwiększenia sprzedaży. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej wszystkich klas wielkości przedsiębiorstw są mniej pesymistyczne od formułowanych w lipcu, zwłaszcza w podmiotach największych.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są pozytywne: najwyższy wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury odnotowano dla branży gospodarstwo domowe – plus 8 (plus 5 w lipcu) oraz włókno, odzież, obuwie – plus 7 (minus 2 przed miesiącem). Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla branży pojazdy samochodowe wynosi plus 2 (minus 2 miesiąc wcześniej), a dla branży żywnościowej – plus 1 (w ubiegłym miesiącu minus 4).

W jednostkach branży **gospodarstwo domowe** odnotowuje się niewielki wzrost bieżącej sprzedaży towarów. Przewidywana sprzedaż towarów może być ograniczana w stopniu mniejszym niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Zarówno bieżąca jak i przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest mniej negatywnie niż w lipcu. Stan bieżących zapasów towarów jest uznawany za zbliżony do wystarczającego, co powoduje, że przyszłe zamówienia u dostawców mogą być ograniczane w mniejszym stopniu niż przewidywano przed miesiącem. W sierpniu dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują wolniejszy wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. W najbliższych miesiącach planowany jest mniejszy wzrost zatrudnienia niż zapowiadano w lipcu.

W branży **włókno, odzież, obuwie** sygnalizowany jest spadek sprzedaży. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest nadal niekorzystna, choć nieznacznie poprawia się w stosunku do ocen z lipca. Prognozy dotyczące sprzedaży i sytuacji finansowej jednostek są pozytywne, lepsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być zwiększana. W sierpniu przedsiębiorstwa sygnalizują nieco wolniejszy niż w lipcu spadek cen towarów. W najbliższych miesiącach może nastąpić ich niewielki wzrost. Dyrektorzy jednostek planują zwiększyć zatrudnienie w stopniu zbliżonym do przewidywanego przed miesiącem.

W sierpniu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują nieco mniejsze niż w ubiegłym miesiącu ograniczenie bieżącej sprzedaży. W konsekwencji sytuacja finansowa oceniana jest mniej negatywnie niż przed miesiącem. Spadek

sprzedaży w najbliższych miesiącach może być wolniejszy od przewidywanego w lipcu. Prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw są mniej pesymistyczne. Przy sygnalizowanych nadmiernych zapasach towarów, przedsiębiorcy planują ograniczać zamówienia na towary u dostawców, choć w mniejszym stopniu niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen jest nieco mniej znaczący od sygnalizowanego przed miesiącem. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia, mniejsze od zapowiadanych w lipcu.

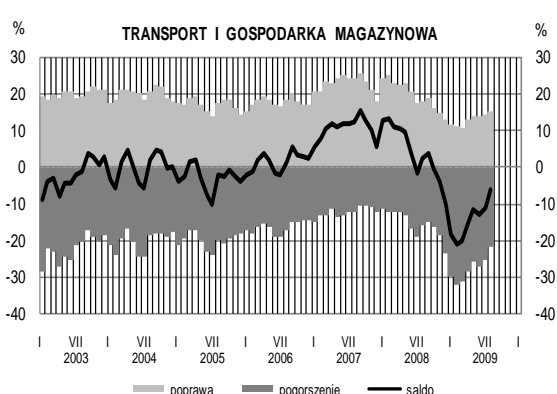
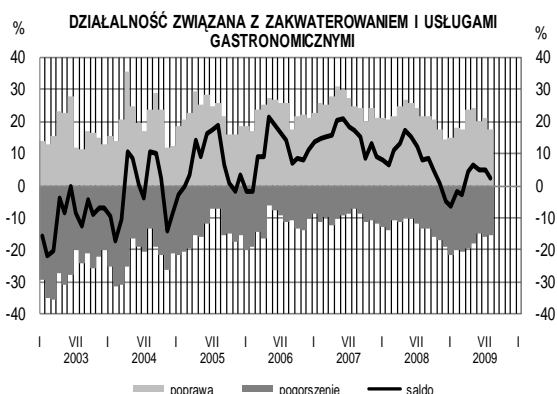
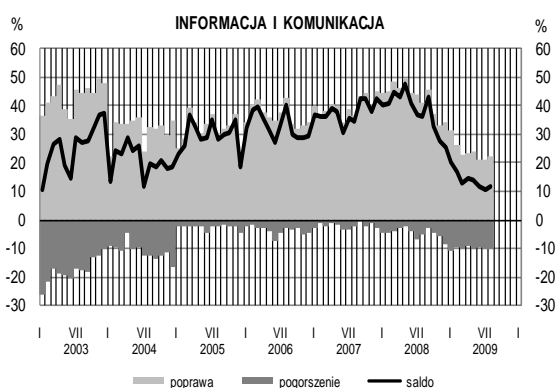
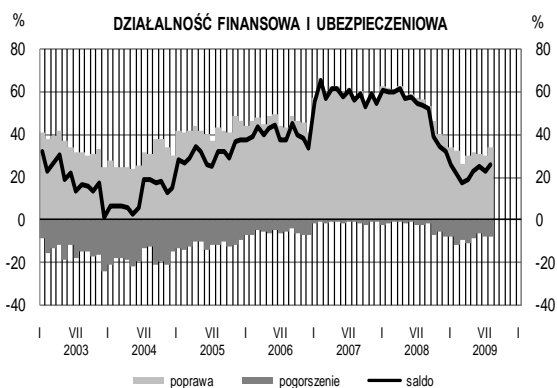
W sierpniu badane przedsiębiorstwa branży **żywnościowej** odnotowują dalszy, choć mniej znaczący spadek bieżącej sprzedaży. Ich sytuacja finansowa oceniana jest nieco mniej pesymistycznie. Nieznacznie zwiększa się nadmierny stan zapasów towarów. Prognozy dotyczące sprzedaży są pozytywne. Planowane jest niewielkie zwiększenie ilości towarów zamawianych u dostawców. W porównaniu do prognoz z lipca przewidywany jest nieznacznie wolniejszy wzrost bieżących i przyszłych cen żywności. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują ograniczać zatrudnienie w stopniu nieco większym niż prognozowano w zeszłym miesiącu.

Spośród badanych jednostek 5,5% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (5,1% przed miesiącem, 5,0% w sierpniu przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje 66% przedsiębiorstw, w lipcu 2009 – 65%, przed rokiem – 70%), kosztami zatrudnienia (57% w sierpniu, 58% w lipcu br., 64% przed rokiem) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (51% w sierpniu i lipcu br., 55% w sierpniu 2008 r.). W porównaniu z sierpniem ubiegłego roku najbardziej wzrosło odczuwanie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 35% do 43%), trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami (z 14% do 22%), trudnościami z uzyskaniem kredytów bankowych (z 7% do 12%), wysokością odsetek bankowych (z 13% do 17%).

4. Usługi

W sierpniu oceny ogólnego klimatu koniunktury jednostek z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** są korzystne, nieco lepsze od sygnalizowanych przed miesiącem (plus 26, w lipcu plus 23). Poprawę koniunktury odnotowuje 34% badanych firm, a jej pogorszenie – 8% (w lipcu odpowiednio 30% i 7%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek zgłaszają szybszy niż w lipcu wzrost popytu i sprzedaży usług, a w konsekwencji poprawę sytuacji finansowej. W najbliższych miesiącach dyrektorzy jednostek spodziewają się znacznego wzrostu popytu i sprzedaży, na poziomie prognozowanym w lipcu, co powoduje, że ich przewidywania odnośnie sytuacji finansowej są lepsze od formułowanych w poprzednim miesiącu. Odnotowuje się wzrost zarówno bieżących jak i prognozowanych na najbliższe miesiące cen usług, choć wolniejszy niż oczekiwano w lipcu. Dyrektorzy jednostek planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu zbliżonym do prognozowanego przed miesiącem. Spośród badanych jednostek 2,3% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (2,2% w lipcu br. wobec 8,9% w sierpniu ub.r.). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (80% w sierpniu, 77% w lipcu br. i 83% w sierpniu 2008 r.). W ciągu roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 27% na 38%), natomiast spadło – z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 23% na 16%).

W sierpniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się na poziomie plus 12 (w lipcu plus 11). Poprawę koniunktury odnotowuje 22% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w lipcu odpowiednio 21% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek zgłaszają nieco większy niż w lipcu spadek popytu i sprzedaży usług. W konsekwencji nieznacznie pogarszają się pesymistyczne oceny bieżącej sytuacji finansowej. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują dalszy wzrost zarówno popytu jak i sprzedaży. W związku z tym prognozy sytuacji finansowej są również bardziej optymistyczne od formułowanych w lipcu. Dyrektorzy jednostek sygnalizują spadek bieżących i przyszłych cen. W najbliższych miesiącach można się spodziewać niewielkiego spadku zatrudnienia. W sierpniu 9,3% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w lipcu odsetek ten wyniósł 9,2%, w sierpniu przed rokiem 11,2%). Największe trudności napotykane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (51% w sierpniu i 49% w lipcu br., 64% w sierpniu ub.r.) oraz konkurencją firm krajowych (48% w sierpniu i 50% w lipcu 2009 r., 56% w sierpniu ub.r.). W porównaniu z sierpniem 2008 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 14% do 36%) oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 4% do 10%), natomiast spadło – z kosztami zatrudnienia pracowników oraz brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 25% do 13%).

W sierpniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się na poziomie plus 2 (w lipcu plus 5). Poprawę koniunktury odnotowuje 17% badanych firm, a jej pogorszenie – 15% (w lipcu odpowiednio 21% i 16%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek odnotowują niewielki wzrost bieżącego popytu przy utrzymującej się aktualnej sprzedaży i sytuacji finansowej. W najbliższych trzech miesiącach popyt i sprzedaż usług

mogą się w niewielkim stopniu zwiększać, jednak prognozy sytuacji finansowej są negatywne. Utrzymują się bieżące ceny usług, w najbliższych miesiącach prognozowany jest niewielki wzrost cen. W tym sektorze usług można oczekiwać, że poziom zatrudnienia pozostanie bez zmian. Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych barier w prowadzeniu działalności kształtuje się na poziomie 7,3% (6,1% w lipcu br. wobec 3,2% w sierpniu ub.r.). Największe trudności napotymane przez jednostki zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (65% w sierpniu br., 62% przed miesiącem, 67% w sierpniu ub.r.). W ciągu roku w najbardziej znaczącym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 43% do 52%) oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 6% do 13%), natomiast spadło – z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 41% do 22%) i wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (z 49% do 38%).

W sierpniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 6 (w lipcu minus 11). Poprawę koniunktury odnotowuje 15% badanych firm, a jej pogorszenie – 21% (w lipcu odpowiednio 15% i 26%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy badanych jednostek odnotowują nieco wolniejszy niż w lipcu spadek bieżącego popytu i sprzedaży. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest również oceniana mniej negatywnie. Prognozy popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia nieco mniejsze niż przewidywano w lipcu. Sygnalizowany jest niewielki spadek zarówno bieżących jak i przewidywanych cen. W sierpniu 9,5% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w lipcu br. odsetek ten wyniósł 10,4%, w sierpniu przed rokiem 6,1%). Największe trudności napotymane przez firmy zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (53% w lipcu i sierpniu, 58% w sierpniu przed rokiem). W porównaniu z sierpniem ub.r. w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 33% do 50%), natomiast spadło - z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 33% do 15%) i kosztami zatrudnienia pracowników (z 60% do 50%).